

Konj kao motiv(acija)

Knjižnično-informacijski i medijski odgoj i obrazovanje

Ksenija Kesegi-Krstin

Nastavni predmet -Hrvatski jezik

Nastavna tema - Poezija Jure Kaštelana

Međupredmetno područje- Knjižnično-informacijski i medijski odgoj i obrazovanje

Nastavno područje- Medijski odgoj

Ključni pojmovi- digitalna prezentacija, istraživanje i kritičko vrednovanje izvora

Cilj sata- Istražiti izvore po ključnim riječima

Tip nastavnoga sata- Uvod u obradu nastavne teme

Korelacije - povijest umjetnosti, likovna umjetnost, informatika

ISHODI

Odgajno-obrazovni ishodi na razini predmetnoga kurikula

SŠ HJ B.4.2 Učenik interpretira književni tekst i kritički ga prosuđuje s obzirom na tematska, žanrovska, kompozicijska i stilska obilježja.

SŠ HJ B.4.3 Učenik kritički prosuđuje utjecaje društveno-povijesnoga i kulturnoga konteksta na književni tekst.

Odgajno-obrazovni ishodi na razini aktivnosti

- Istražiti i kritički vrednovati izvore informacija o konju u mitologiji i umjetnosti, istražiti vezu čovjeka i konja
- Koristiti digitalni alat Canva, Sway ili neki drugi

Odgajno-obrazovna očekivanja

Učiti kako učiti

uku A.4/5.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.

Uporaba IKT-a

ikt C.5.3. Učenik samoinicijativno i samostalno kritički procjenjuje proces i rezultate pretraživanja te odabire potrebne informacije među pronađenim informacijama.

ikt D.5.3. Učenik samostalno ili u suradnji s kolegama predočava, stvara i dijeli nove ideje i uratke pomoću IKT-a.

Struktura sata

1. Uvod - učenike podijelimo u skupine (s obzirom na broj tema koje želimo istražiti). Svaka skupina dobije papir veličine A3 i flomastere. Zadatak je da svatko iz skupine piše svoje asocijacije za riječ "konj". Glasnogovornik skupine prezentira bilješke. Knjižničar ih bilježi na ploču (Padlet) kako bi rezultati bili svima vidjivi.

2. Rad u skupinama - svaka skupina dobije temu koju treba istražiti (mitovi i legende o konju, odnos čovjeka i konja, konj kao motiv u umjetnosti...)

3. Objava rezultata -glasnogovornik skupine prezentira uradak (prezentacija u Canvi / Swayu) Kao skupina, moraju završiti prezentaciju za nastavu hrvatskog jezika na kojem obrađuju poeziju J. Kaštelana

Arapska legenda o postanku konja

Kada je Stvoritelj svijeta odlučio stvoriti konja, reče vjetru: "Ti ćeš mi roditi biće koje će ljubiti i poštovati moji robovi. Neka bude na strah svima koji ne poštuju moju zapovijed."

I tako stvori konja i reče mu: "Tebe sam stvorio bez mana! Sva blaga svijeta leže među tvojim očima. Ti ćeš pod svoja kopita bacati neprijatelje, a prijatelje ćeš nositi na svojim leđima. Neka si sretan na čitavoj zemlji i budi ispred svih ostalih stvorenja, i ljubav gospodara zemlje neka pripada tebi. Ti ćeš letjeti bez krila i pobjeđivati bez mača!".

Preuzeto sa: <http://miruhbosne.com/njegovo-velicanstvo-konj/> (Pristupljeno 11.5.2021.)

Veza čovjeka i konja

Ako nas već na prvi pogled ne oduševe snaga i ljepota njegova tijela, sasvim sigurno će nas očarati njegove oči i njihova dubina – u njima vidimo blagost i dobroćudnost, osjećamo povjerenje i priateljstvo koje se gradilo tisućljećima u međusobnom poštovanju i ljubavi. Očarat će nas dostojanstvo, strast i neukrotivost tog bića koji govore o njegovom divljem podrijetlu i uzbudljivoj prošlosti.

Tako različiti, a ipak slični

- **lijepi**
  - **snažni**
  - **poetični**
  - **neodoljivi**
  - **strastveni**
  - **brzi**
  - **temperamentni**
  - **vatreni**
  - **izdržljivi**
-

Preuzeto sa: <https://nova-akropola.com/znanost-i-priroda/priroda/konj-covjekov-plemeniti-pratilac/>
(Pristupljeno 11.5.2021.)

Konj u mitologiji

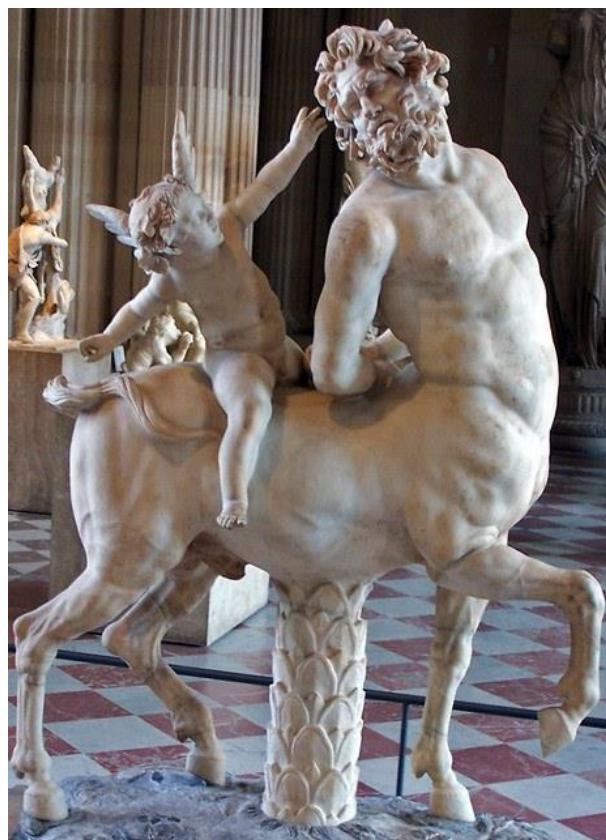
Kroz cijelu ljudsku povijest možemo naći zapise, mitove, narodne običaje u kojima se spominju konji. U nekim kulturama konj je bio predmet obožavanja, a prvo pojavljivanje kulta obožavanja konja

datiraju još iz brončanog i željeznog doba. Kult konja izvorno je potekao od euroazijskih nomadskih kultura. Konji su se smatrali uzvišenim i svetim životinjama povezanim s bogovima, a često su se izrađivali njihovi temi koji su predstavljali ratnika ili velikog kralja. Vjerovalo se da konji posjeduju mistične i natprirodne moći, te su se često, upravo iz ovih razloga koristili u tajnim i okultnim obredima.

Preuzeto sa: <https://www.bib.irb.hr/437474> (Pristupljeno 11.5.2021.)

Najpoznatiji su mitovi o Kentauru, Pegazu i Trojanskom konju

---

1 - KENTAUR - ČOVJEK KONJ

2 - TROJANSKI KONJ

3 - PEGAZ -KRILATI KONJ

Po grčkoj mitologiji konja je stvorio bog mora Posejdona

Simbol je plodnosti i stvaralačke mošte

Iskočio je iz tijela Meduze

Konj u umjetnosti

Vrlo često korišten motiv

- *još od zidnih slikarija u pećinama iz paleolita*
  - *starohelenska umjetnost gdje je konj bio omiljeni motiv na vazama, novcima*
    - *starogrčkom slikarstvu i kiparstvu,*
    - *renesanse je oživjela motiv konja u umjetnosti*
    - *Konj simbolizira fizičku ljepotu, slobodu, snagu i senzualnost*
-

<https://slobodni.net/t124160/> (Pristupljeno 11.5.2021.)

Jure Kaštelan - prva pjesnička zbirka Crveni konj 1940.

Drugi svjetski rat već je bio započeo u Europi, a i na naše je prostore ubrzano pristizao. Kaštelan se formira

---

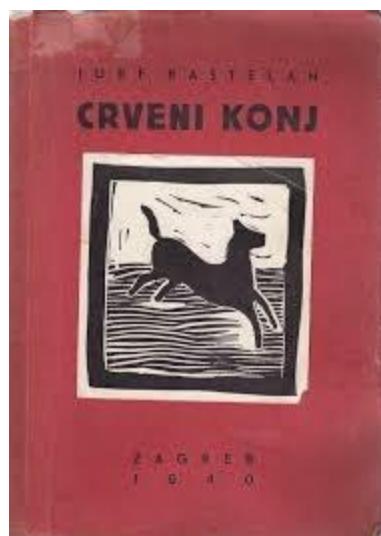
- *na narodnoj poeziji (ritam narodnog usmenog stvaralaštva i mitskim temama)*

- suvremenoj hrvatskoj poeziji između dva rata (Krleža, Tadijanović i Cesarić)
  - Prvi Kaštelanovistihovisvjedoče i o njegovojo povezanostis nadrealizmom, kako onim izvornim – francuskim ili domaćim (Drage Ivaniševića, Tina Ujevića ili Oskara Daviča)
-

"Crvenikonj" pretežno je pisan slobodnim stihom. Rime su jedine oznake vezanog stiha; ali i u korištenju rime Kaštelan pokazuje otklon od tadašnje hrvatske poezije, jer su upravo posve slobodne unutarnje rime bitna značajka njegova pjesništva.

Preuzeto sa: <http://www.stilistika.org/predgovor-izboru-iz-djela-jure-kastelana> (Pristupljeno 11.5.2021.)

U vlastitoj nakladi, izdaje 1940. godine prvu zbirku pjesama "Crvenikonj", s likovnim ilustracijama Ede Murtića.

Tadašnja vlast pljenii i uništava čitavu nakladu. Ostaje svega nekoliko primjeraka. (Na primjerku Nacionalne i sveučilišne biblioteke otisnuto je velikim slovima: zabranjeno.) poezijom Oskara Daviča i Rade Drainca.

"Njegov lirski konj, taj crveni Pegaz, nije bio plah, nije strahovao pred himerama koje su neprestano izrastale iz mraka povijesti i sumraka građanske svijesti", primjećuje Branimir Donat.

Preuzeto sa: <https://blog.dnevnik.hr/karaka/2007/03/1622245112/jure-kastelan.html>
(Pristupljeno 11.5.2021.)

IZVORI

Arapska legenda o postanku konja. <http://miruhbosne.com/njegovo-velicanstvo-konj/> (Pristupljeno 11.5.2021.)

Konj-čovjekov plemeniti pratilac. <https://nova-akropola.com/znanost-i-priroda/priroda/konj-covjekov-plemeniti-pratilac/> (Pristupljeno 11.5.2021.)

Konji u mitologiji kao natprirodna i mistična bića. <https://www.bib.irb.hr/437474> (Pristupljeno 11.5.2021.)

Konji u umjetnosti - slikarstvu, grafici, kiparstvu... <https://slobodni.net/t124160/> (Pristupljeno 11.5.2021.)

Predgovor izboru iz djela Jure Kaštelana. <http://www.stilistika.org/predgovor-izboru-iz-djela-jure-kastelana> (Pristupljeno 11.5.2021.)

Jure Kaštelan. <https://blog.dnevnik.hr/karaka/2007/03/1622245112/jure-kastelan.html> (Pristupljeno 11.5.2021.)